

COLÒMBIA SETMANAL, del 3 al 9 de gener del 2009
Resum setmanal de notícies sobre el conflicte armat i la construcció
de pau
Escola de Cultura de Pau de la UAB

COLÒMBIA: El Secretariat de les FARC, en una carta dirigida a la senadora Piedad Córdoba i al "Grup de Colombianes i Colombians per la Pau", plataforma civil amb qui sosté un diàleg epistolar, declara la seva acceptació a la participació del Comitè Internacional de la Creu Roja, CICR, en l'operació per a rebre als quatre militars i dos polítics que s'ha compromès a alliberar; però considera insuficient la presència d'aquest organisme, tenint en compte la utilització indeguda dels seus emblemes amb finalitats d'engany que va fer el Govern durant l'operació "Jaque", per tant demana que en la rebuda participi un garant internacional. Les persones a alliberar seran entregades a la senadora Piedad Córdoba, qui va obtenir del Govern l'autorització per a fer part de l'operació de rebuda. Entretant, l'Assemblea Permanent de la Societat Civil per la Pau va demanar al Govern reconsiderar la seva negativa d'acceptar un acompanyament internacional en aquest procediment, amb actitud oberta i generosa. Aquesta iniciativa ciutadana per la pau proposa que sigui acceptada l'ajuda del Secretari General de l'ONU, qui en diverses ocasions ha formulat la seva disposició a col·laborar. D'altra part, Hebe de Bonafini en representació de l'Associació Mares de la Plaza de Mayo, va acceptar intervenir davant un eventual intercanvi humanitari entre presoners de les FARC i presos polítics. La declaració de la senyora Bonafini es va produir en resposta a la sol·licitud que van formular els presos de les FARC reclosos en presons colombianes. *ANNCOL, Caracol – Radio, El Tiempo, Telesur – Tv, 03 – 09/01/09*

D'altra banda, les FARC van enviar a mitjans de comunicació, fotografies d'un avió espia no tripulat, derrocat a l'orient antioquè. Aquest tipus de naus, de fabricació israeliana, està sent utilitzat per les Forces Armades en missions d'intel·ligència, així ho va reconèixer la setmana passada el ministre de defensa Juan Manuel Santos. Per la seva banda, la guerrilla de l'ELN, en el seu missatge d'any nou, afirma que la construcció de la pau és un deure prioritari de tots els colombians i reitera la seva petició d'acompanyament internacional, principalment de les nacions germanes d'Amèrica del Sud i del Carib. *ANNCOL, Telesur – Tv, Radio Santa Fé, Insurrección – ELN, 03 – 09/01/09*

El Govern Nacional estima que durant l'any 2009 es consolidarà la seva política de Seguretat Democràtica amb el control total de tots els territoris de la geografia nacional. El ministre de Defensa, Juan Manuel Santos va assegurar que tendiran un cercol a les comandàncies de les FARC i de l'ELN, fins a dur-les a un punt de "no retorn" per a forçar-les a la desmobilització. L'alt funcionari va indicar que la política de recompenses a canvi d'informació, per a capturar o donar de baixa als caps guerrillers, serà un pilar en l'estratègia contrainsurgent, i insisteix que a Colòmbia no hi ha conflicte, sinó la confrontació per part de les forces de l'Estat a organitzacions terroristes que han declarat la guerra a la societat. D'altra banda, el Comando General de les Forces Militars va revelar que durant l'any 2008 es van realitzar 10.059 missions tàctiques ofensives contra les FARC i 1.117 contra l'ELN, les quals van emetre els següents resultats: 1.409 combats amb les FARC, 178 amb l'ELN; 1.409 guerrillers de les FARC morts, 171 guerrillers de l'ELN morts; 1.024 guerrillers de les FARC capturats, 129 guerrillers de l'ELN capturats; 2.150 guerrillers van desertar de les FARC, 355 guerrillers van desertar de les files de l'ELN. L'informe omet les baixes pròpies. *Caracol – Radio, Mindefensa, El Tiempo, Radio – Santa Fé, CMI – Tv, 03 – 09/01/09*

El Partit Comunista Colombià, mitjançant un comunicat, va denunciar l'assassinat del dirigent sindical i militant del seu partit Adolfo Tique. El dirigent sindical assassinat era un reconegut membre del Sindicat de Treballadors Agrícoles del Tolima, SINTRAGRITOL, sobre qui pesaven reiterades amenaces de grups paramilitars i de la fustigació de l'Exèrcit que operen en el municipi de Prado del departament del Tolima. Els denunciants asseguren que el sindicalista va ser assassinat per un sicari, que posteriorment va ser capturat i posat en llibertat per l'Exèrcit. Adolfo Tique és el primer dirigent sindical assassinat en el 2009. *VOZ, El Nuevo Día, Diario del Huila, 03 – 09/01/09*

Finalment, National Security Archive, NSA, institució sense ànim de lucre associada a la Universitat George Washington, va revelar un informe basat en documents diplomàtics, militars i d'intel·ligència recentment desclasificats, en el qual es destaca que l'Agència Central d'Intel·ligència, CIA, i funcionaris diplomàtics d'alt rang sabien des de 1994, que les forces de seguretat de Colòmbia, recolzades pel govern d'EEUU, utilitzaven tàctiques d'esquadrons "de la mort" i que tenien nexes amb els paramilitars. Segons aquesta institució, les forces de seguretat de Colòmbia cooperaven amb grups paramilitars, amb el ple coneixement que aquests grups estaven a més, vinculats amb el narcotràfic. L'Informe assenyala que la tàctica d'inflar les xifres de baixes de les guerrilles, amb els anomenats "falsos positius", va sorgir d'aquesta relació entre paramilitars i les Forces oficials de l'Estat. Referent a això Michael Evans, portaveu de NSA, va dir que la pràctica de "falsos Positius" o mort il·legal de civils per a després presentar-los com a guerrillers donats de baixa en combat, és una vella pràctica en l'Exèrcit colombià. Entre els aspectes més destacats de l'informe, hi ha un document del llavors ambaixador d'EEUU a Colòmbia Myles Frechette, en el qual assenyala l'existència d'aquesta pràctica, la dels falsos positius, com a prevalent en la mentalitat dels oficials militars. El diplomàtic assenyalava llavors, que els oficials de camp que no podien demostrar assoliments tangibles en contra de les guerrilles, sofrien desavantatges a l'hora dels ascensos. En aquest mateix any, un informe de la CIA, establia que les forces de seguretat colombianes utilitzaven "esquadrons de la mort en la seva campanya contrainsurgent". Segons Evans, els falsos positius tenen una història institucional dins de les Forces de seguretat, i que les mesures preses pel president Uribe com la de separar de les Forces Armades a una trentena d'alts oficials, són insuficients si no s'aplica justícia i es corregeix aquest comportament institucional. NSA va divulgar l'informe sis dies abans que el president d'EEUU, George W. Bush, condecori amb la Medalla Presidencial de la Llibertat al president Álvaro Uribe. *Caracol – Radio, El Nuevo Herald, Mi Punto, Telesur – Tv, BBC, 03 – 09/01/09*

VENEÇUELA: La Cancelleria va emetre un comunicat en el qual condemna les flagrants violacions del Dret Internacional que ha incorregut l'Estat d'Israel, amb els seus bombardejos indiscriminats i setge a la nació palestina, a la franja de Gaza, així com l'ús "del terrorisme d'Estat per a castigar a un poble sencer, amb la qual cosa es posa al marge del concert de les nacions". Per aquestes raons, el Govern va decidir expulsar a l'Ambaixador d'Israel i a part del seu personal diplomàtic. Veneçuela ja havia actuat de la mateixa manera a l'agost de 2006, quan va expulsar a l'ambaixador d'Israel, en rebuig a la invasió del Líban. La mesura va ser resposta pel govern d'Israel expulsant a l'encarregat de Negocis de Veneçuela a Tel Aviv. Per la seva banda, la direcció de Hamas a la Franja de Gaza, va expressar el seu reconeixement i gratitud al President Hugo Chávez, pel que va considerar un acte de valentia i solidaritat amb el poble i la causa de Palestina i un rebuig a la massacre dels palestins a Gaza. A aquesta veu es va sumar la del màxim dirigent d'Hezbollah, Hassan Nasrallah, qui, des d'algun lloc de Líban, va dir que "la decisió de Chávez és una bufetada per a tots els països amb ambaixades d'Israel. Els governs àrabs haurien d'aprendre d'aquest gran líder llatinoamericà". *Telesur – Tv, El Tiempo, El País – España, 03 – 09/01/09*

D'altra banda, l'empresa estatal de petroli de Veneçuela PDVSA, va anunciar que enfront de la situació de risc que estan les economies dels països productors de petroli, a causa dels baixos preus del cru, l'Organització de Països Exportadors de Petroli, OPEP, va prendre la decisió de reduir el volum global de petroli produït diàriament, corresponent-li a Veneçuela deixar de produir 189.000 barrils diaris (b/d), per tant haurà de reduir en 166.000 b/d els enviaments als EEUU, principal comprador del cru veneçolà. Directius de PDVSA van dir que les seves contraparts a EEUU ja han estat informades de la mesura. Durant el 2008 Veneçuela va exportar als EEUU una mitjana de 1'534.000 b/d. A més el president Chávez va assegurar que mantindrà el seu programa de venda de combustible per a la calefacció a preus subvencionats a EEUU, del que es beneficien més de 200.000 famílies pobres a EEUU i que és comercialitzat per l'empresa veneçolana CITGO. *Telesur – Tv, ABI, BBC, El País – España, APORREA, El Nuevo Herald, 03 – 09/01/09*